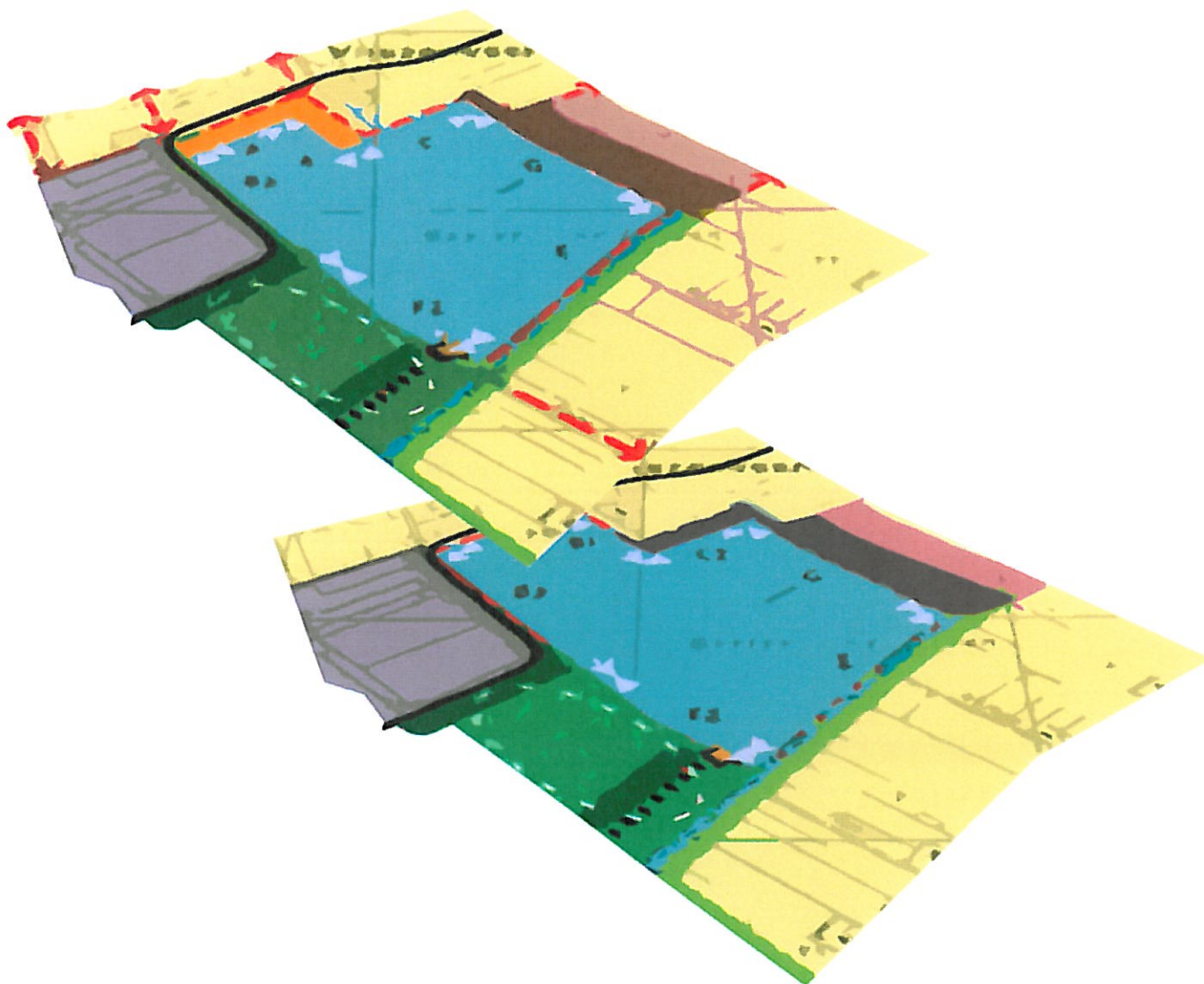

MER OOSTERWEILANDEN

bijlage 3. Beleid: algemeen

TAKEN
LANDSCHAPSARCHITECTUUR & ECOLOGIE

opdrachtgever VOF Oosterweilanden
project MER OOSTERWEILANDEN

nummer Bijlage 3. Beleid: Algemeen
datum 1 december 2008

kantoor Roermond ●
Kapellerlaan 179
Postbus 120
6040 AC Roermond
Telefoon 0475 330 271
Fax 0475 330 010
E-mail roermond@taken.nl

eerdere datum december 2001

kantoor Arnhem ○
Sw. De Landasstraat 59
6814 DB Arnhem
Telefoon 026 443 4460
Fax 026 443 4462
E-mail arnhem@taken.nl

kantoor Tilburg ○
Ringbaan Oost 240
Postbus 181
5000 AD Tilburg
Telefoon 013 536 5760
Fax 013 542 1776
E-mail tilburg@taken.nl

© TAKEN Landschapsarchitectuur & Ecologie 1 december 2008

Niets uit dit rapport of bijbehorende tekeningen mag worden veeleelvoudigd en of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder schriftelijke vermelding van opdrachtgever en Taken B.V., noch mag het zonder bronvermelding worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

In deze bijlage komen de uitgangspunten en randvoorwaarden aan de orde die voor het voornemen van toepassing zijn. Hierbij gaat het om uitgangspunten en randvoorwaarden die voortvloeien uit beleid en wet- en regelgeving op internationaal niveau, van Rijk, Provincie of Gemeente. Een aantal niet meer vigerende beleidsdocumenten zijn vanwege hun belang voor de voorgeschiedenis in een grijs kader opgenomen.

Habitat en vogelrichtlijn (internationaal beleid)

Als uitvloeisel van de Conventie van Bern over de bescherming van planten en dieren en hun leefgebied zijn door de EG twee richtlijnen vastgesteld, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Vogelrichtlijn van de Europese Unie stamt uit 1979 en beschermt vogels op twee manieren. Ten eerste zijn alle Europese vogels die van nature in het wild voorkomen beschermd als soort; het is verboden om handelingen te verrichten die ze zouden schaden. In de tweede plaats worden de belangrijke leefgebieden van vogelsoorten van Bijlage I aangewezen als speciale beschermingszone. Alleen onder strikte voorwaarden mogen er activiteiten plaatsvinden die het leefgebied zouden kunnen aantasten. De Habitatrichtlijn komt grotendeels overeen met de Vogelrichtlijn. De Habitatrichtlijn is echter niet gericht op de bescherming van vogels maar op alle overige dier- en plantensoorten. De Vogelrichtlijn is sinds oktober 2005 volledig opgenomen in de Natuurbeschermingswet. De Natuurbeschermingswet uit 1998 is in oktober 2005 in werking getreden en is gericht op het behoud van de leefgebieden van diersoorten. Aan de hand van de lijst met vogelsoorten van Bijlage I van de Vogelrichtlijn, worden belangrijke leefgebieden aangewezen als speciale beschermingszone. Plannen en projecten die mogelijk negatieve effecten voor deze gebieden kunnen hebben, mogen niet worden uitgevoerd zonder een Natuurbeschermingswetvergunning. De zogenaamde speciale beschermingszones uit de richtlijnen vormen het samenhangend netwerk van internationaal beschermde gebieden, Natura 2000. Natura 2000 is vergelijkbaar met onze nationale ecologische hoofdstructuur, maar dan op Europees niveau.

Het dichtstbijzijnde gebied dat onder de Vogel-of Habitatrichtlijn valt is de Engbertsdijkerven. Dit gebied is tevens aangewezen als Natura 2000 gebied.

Structuurschema Groene Ruimte

In het structuurschema Groene Ruimte (SGR) waren de "oude" structuurschema's Natuur- en Landschapsbehoud, Openluchtrecreatie en Landinrichting geïntegreerd en op elkaar afgestemd. Het Structuurschema bevatte doelstellingen en hoofdlijnen van het rijksbeleid met concrete beleidsuitspraken over de "groene" sectoren land- en tuinbouw, bosbouw, visserij, natuur, landschap en openluchtrecreatie en toerisme. Noordoost-Twente was in het structuurschema aangewezen als Waardevol Cultuur Landschap (WCL). De Oosterweilanden ligt hier buiten.

In 2002 is de eerste SGR omgezet naar SGR2.

Vierde Nota Ruimtelijke Ordening (EXTRA)

In de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening is voorsortierend op de 21ste eeuw het ruimtelijk beleid voor de toekomst in hoofdlijnen vastgelegd. Als aanvulling is later de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra verschenen. Centrale elementen in de Vierde Nota zijn de ruimtelijke hoofdstructuur, met daarin de koersbepaling landelijke gebieden, het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief en regionale uitwerkingen.

Voor Vriezenveen was de zogenaamde Bruine Koers richtinggevend: de ontwikkeling van de landbouw en andere functies in een ruimtelijk mozaïek staat centraal, waarbij grondgebonden landbouw de overheersende functie zal zijn. De strategie ter verwezenlijking van deze koersbepaling voor het kleinschalige landschap van Twente was gericht op Handhaving, herstel en versterking van de structuur door natuurontwikkeling en gericht op bevordering van recreatie en toerisme.

Nota Ruimte

De Nota Ruimte, waarin het nationaal ruimtelijk beleid is vastgelegd tot 2020, stelt dat winning van bouwgrondstoffen op land en in de rijkswateren waar mogelijk multifunctioneel moet zijn. Dit betekent dat bij winning gebruik gemaakt moet worden van de kansen die ontgrondingen bieden voor het realiseren van andere gewenste maatschappelijke functies, zoals natuurontwikkeling, recreatie, wonen aan het water, waterbeheer en de aanleg van vaargeulen.

Flora en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Nederlandse flora- en faunawet in werking getreden. Deze nieuwe wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. De flora- en faunawet bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, de:

- Vogelwet 1936;
- Jachtwet;
- Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming);
- Nuttige Dierenwet 1914;
- Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten.

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving, artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste

lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden geveegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken).

Voor de zandwinning in de Oosterweilanden zijn de volgende aspecten relevant:

- het gebied waar de zandwinning plaatsvindt komt niet voor op de lijst van Habitatrichtlijngebieden of Vogelrichtlijngebieden.
- het dichtstbijzijnde habitatrichtlijngebied is het gebied Engbertsdijkerven (975 ha)
- een aantal soorten van de Flora en faunawet komen in het zandwinningsgebied of directe omgeving voor (zie bijlage Soortenlijsten Flora en Fauna)

Voor de zandwinning Oosterweilanden geldt, dat er geen alternatieven voorhanden zijn en dat er sprake is van een dringende noodzaak van algemeen belang.

Structuurschema oppervlakedelfstoffen

Het landelijk ontgrondingenbeleid was verwoord in het Structuurschema Oppervlakedelfstoffen. Doel van het beleid was om de nationale grondstoffenvoorziening voor de bouwnijverheid veilig te stellen en te komen tot een evenwichtige spreiding van de ontgrondingenactiviteiten over Nederland. Om dit te realiseren werd een planmatige aanpak gehanteerd waarbij werd vastgesteld hoeveel per grondstof per provincie in een bepaalde periode gewonnen moet worden. Voor de provincie Overijssel bedroeg de taakstelling voor beton- en metselzand voor de periode 1989 t/m 1998 16 miljoen ton. Voor de daarop volgende periode van 1999 t/m 2008 had de provincie een (voorlopige) taakstelling van eveneens 16 miljoen ton beton- en metselzand. In het bestuurlijk overleg tussen de Minister van V&W en het Interprovinciaal Overleg (IPO) werd de definitieve taakstelling voor Overijssel verlaagd naar 12 miljoen ton beton- en metselzand voor de periode 1999 t/m 2008. Dit betekende een maximaal toelaatbare productie in Overijssel van 1,2 miljoen ton per jaar.

Tweede Structuurschema oppervlakedelfstoffen

In augustus 2001 is deel I – Beleidsvoornemen verschenen van de Planologische Kernbeslissing (PKB) van het 2^e Structuurschema Oppervlakedelfstoffen. Het 2^e Structuurschema bevatte het Landelijk beleid voor de bouwgrondstoffenvoorziening en zou een belangrijk afwegingskader voor de besluitvorming over ontgrondingen

gaan vormen. De planhorizon van de PKB had betrekking op de periode tot 2025.

Het doel was om op een maatschappelijk verantwoorde wijze te voorzien in de behoefte van particulieren, bedrijven en overheid aan grondstoffen voor de bouw, door:

- zuinig en hoogwaardig gebruik van grondstoffen
- het op een verantwoorde manier inzetten van zoveel mogelijk secundaire grondstoffen
- het bevorderen van de inzet van meer vernieuwbare grondstoffen
- zorgdragen voor het tijdig winbaar zijn van een voldoende aandeel oppervlaktedelfstoffen uit Nederlandse bodem in de totale bouwgrondstoffenvoorziening (winmogelijkheden uit secundaire ontgroningen en in het Nederlandse deel van het Continentaal Plat van de Noordzee hebben hierbij beleidsmatig prioriteit).

Voor de termijn tot 2008 moesten de provincies conform de afspraken met het Rijk 143 ton beton en metselzand leveren. Het aandeel van Overijssel daarin bedraagt 12 miljoen ton. Voor de periode van 2009 tot 2018 wilde het Rijk dat de provincies nog eens 143 miljoen ton leverden.

Het Structuurschema Oppervlaktedelfstoffen voorzag in de kwantitatieve aspecten van de grondstoffenwinning. Onder andere omdat het gevoerde beleid ten aanzien van de tijdige en voldoende voorziening van bouwgrondstoffen op belangrijke punten niet effectief bleek te zijn, is de PKB-procedure om te komen tot een Tweede Structuurschema Oppervlaktedelfstoffen stopgezet. Hiermee wordt het afstemmen van vraag en aanbod (weer) aan de markt en de betrokken decentrale overheden overgelaten.

Reconstructiewet intensieve veehouderij; pilotproject Hart van Twente

In het kader van de Reconstructiewet Intensieve Veehouderij is in Overijssel een voorbeeldproject van start gegaan. Vanaf 15 oktober 1999 heeft een voor dat doel in het leven geroepen Reconstructiecommissie zich gebogen over de vraag hoe in het Hart van Twente een kwalitatief betere ruimtelijke structuur gerealiseerd kan worden.

De gemeente Vriezenveen nam deel in de Reconstructiecommissie. Vriezenveen en de winzone Oosterweilanden maakte deel uit van dit voorbeeldproject. In juli 2000 heeft de Reconstructiecommissie het reconstructieplan het Hart van Twente samengesteld. De zoneringskaart gaf het gebied van de zandwinzone de kwalificatie landbouwmozaïek; in deze zone staat de functie landbouw centraal. Op de Inrichtingskaart is de zandwinlocatie als winzone voor oppervlaktedelfstoffen opgenomen

Reconstructie

In Overijssel zijn Salland en Twente in de reconstructiewet aangewezen als concentratiegebied. Het gebied van de winzone is in het reconstructieplan Salland Twente aangegeven als verwevingsgebied. De Weitemanslanden zijn aangegeven als landbouwontwikkelingsgebied.

Streekplan Twente

De Oosterweilanden had in het streekplan de status landelijk gebied I. De kenmerken van deze zone zijn: cultuurgrond in grootschalig landschap, open ruimten. Voor bodem zijn de milieukwaliteitseisen gericht op gebruik voor landbouwkundige doeleinden; voor water wordt het bereiken van de basiskwaliteit van het oppervlaktewater nagestreefd. Dit betekent dat het oppervlaktewater levenskansen biedt voor allerlei organismen (de algemeen voorkomende soorten). Het hoofddaccent voor deze zone ligt op de agrarische ontwikkeling, met als accent landschap en recreatief medegebruik. Voor de gebundelde winning van oppervlaktedelfstoffen waren binnen het streekplangebied A-zones aangegeven waarbinnen de winning kon plaatsvinden. Nieuwe winlocaties konden gezocht worden in zgn. uitwijkzones. De Oosterweilanden was zo'n uitwijkzone.

Partiële streekplanherziening oppervlaktedelfstoffen West Overijssel en Twente

De streekplanherziening oppervlaktedelfstoffen West-Overijssel en Twente was de ruimtelijke vertaling van de noodzaak voor de aanwijzing van nieuwe winzones om aan de provinciale taakstelling voor de winning van beton- en metselzand uit het Structuurschema oppervlaktedelfstoffen te kunnen voldoen. In deze streekplanherziening waren 4 nieuwe winzones opgenomen, waaronder de winzone Oosterweilanden. De begrenzing van de winzones was globaal.

Streekplan Overijssel 2000+

De totstandkoming van het nieuwe streekplan van Overijssel is volledig afgestemd op de totstandkoming van het nieuwe Waterhuishoudingsplan en het nieuwe Milieubeleidsplan. De drie plannen gaan ook gelijktijdig in procedure.

Voor de zandwinning in de Oosterweilanden zijn de volgende aspecten relevant:

- Plankaart:
 - De Oosterweilanden zijn opgenomen als winzone oppervlaktedelfstoffen
 - Het projectgebied en de omgeving hebben de kwalificatie "zone I landbouw"
- Deze gebieden worden gekenschetst als voor landbouw goed ingerichte, relatief grootschalige gebieden, deels met karakteristieke openheid.**

- Natuurbeleidkaart:
 - De Fayersheide is grotendeels aangeduid als bestaand natuur- en bosgebied
 - De Fayersheide is voor een klein noordelijk gedeelte begrensd 'nieuw' natuurgebied
 - De Kooiplas is bestaand natuur- en bosgebied
- Belemmeringenkaart:
 - De Oosterweilanden zijn aangemerkt als zandwinzone
 - Een gedeelte van Oosterweilanden ligt binnen de begrenzing invloedssfeer laagvliegroute (75 m boven maaiveld)
 - In de westrand van de winzone ligt een gasleiding
 - Aan de zuidrand ligt een 110 kV hoogspanningsleiding
- Beleidsuitspraken:
 - Vriezenveen: "de ruimtelijke structuur vormt voor Vriezenveen geen wezenlijke belemmering. Uitbreidingsmogelijkheden voor woningbouw zijn met name aan de noordzijde aansluitend aan de bestaande ontwikkeling te vinden. Vooralsnog biedt het bedrijventerrein Weitzelpoort mogelijkheden voor bedrijfsvestiging. Om te voorkomen dat het 'industrielint' te ver in noordelijke richting oprukt, is het van belang dat een verdere uitbreiding van het bedrijventerrein de nodige aandacht krijgt en de verschillende mogelijkheden tegen elkaar worden afgewogen."
 - oppervlaktedelstofwinning: voldoende winningsmogelijkheden scheppen om aan de met het Rijk overeengekomen taakstelling voor beton- en metselzand te voldoen;
- Overige kaart aanduidingen
 - kaart 6: Kansen ontwikkeling landbouwbedrijven: landbouw (schaalvergroting/intensivering), onderdeel van het reconstructiegebied intensieve veehouderij, aanvullende inkomsten uit de nabijheid van de stad
 - kaart 7: Natuurinformatiekaart: Ten oosten van de zandwinzone zijn twee weidevogelgebieden gelegen. **De zone rondom de N36 is aangeduid als Ganzengebied.**
 - kaart 8: Karakteristieke waardevolle landschappen: De omgeving van vriezenveen inclusief de zandwinzone is aangeduid als open grootschalig landschap;
 - kaart 10: archeologische waarden: langs de randen van de winzone: hier en daar "lage indicatieve waarde";
 - kaart 13: recreatieve hoofdstructuur: Gebied aangeduid voor grofmazige routegebonden recreatie;
 - kaart 14: hoofdinfrastructuur; De N36 valt in de wegcategorie stroomweg buiten de bebouwde kom:

- kaart 26: landinrichtingsprojecten: ten oosten van de winzone ligt een ruilverkaveling met administratief karakter in voorbereiding

Milieubeleidsplan Overijssel

Het Milieubeleidsplan 1995 – 2003 was de opvolger van het provinciale Milieubeleidsplan 1991 – 1994. Er waren milieubeschermingsgebieden benoemd; gebieden met een bijzondere milieukwaliteit waarop het gebied toegesneden maatwerk aan maatregelen nodig is om die kwaliteit te behouden.

Noordoost Twente was is een prioritair milieubeschermingsgebied. De winzone Oosterweilanden ligt hier niet binnen; de gebieden direct grenzend aan de Oosterweilanden, bijvoorbeeld de Fayersheide, wel.

In het kader van het thema Verspilling was opgenomen dat het gebruik van oppervlaktedelfstoffen beperkt kan worden door de toepassing van vervangende materialen en van secundaire bouwstoffen. Bij het verlenen van ontgrondingenvergunningen zou de provincie hier rekening mee houden. Tevens was door de provincie een werkgroep ingesteld om de mogelijkheden van het bevorderen van het gebruik van secundaire bouwstoffen te onderzoeken.

In het kader van het thema Verstoring (o.a. geluidshinder) werd de doelstelling uitgewerkt in die zin dat gestreefd wordt het aantal ernstig belaste woningen als gevolg van industrielawaai (> 55dB(A) en als gevolg van wegverkeerslawai (>70dB(A)) drastisch te reduceren, naar 0 in 2010.

Om de verdroging terug te dringen nam Overijssel de landelijke doelstelling over; het areaal verdroogde bodem van natuurgebieden moet met 25% worden teruggedrongen t.o.v. de situatie in 1985.

Milieubeleidsplan Overijssel 2000+

Op de afstemmingskaart Ruimte, Water en Milieu is de winzone onderdeel van de aanduiding "wateraandachtsgebied landbouw".

Waterhuishoudingsplan Overijssel

Het waterhuishoudingsplan Overijssel is voor de periode 1992 – 1995 opgesteld; het integreerde de vier beleidsvelden binnen het waterbeheer (oppervlaktewaterkwantiteitsbeheer; grondwaterkwantiteitsbeheer; oppervlaktewater kwaliteitsbeheer en grondwaterkwaliteitsbeheer). Het plan was strategisch van aard en gaf richting aan het operationele beheer van oppervlaktewateren (waterschappen) en grondwater (provincie).

De Oosterweilanden viel in de categorie weinig kwetsbare gebieden met verspreide natuurwaarden. De Fayersheide viel binnen de categorie kwetsbare natte gebieden met natuurwaarden; het direct ten zuiden gelegen gebied was aangeduid als een gebied met natuur- en landschappelijke waarden afhankelijk van grondwater.

Waterhuishoudingsplan Overijssel 2000+

De Zandwinzone is aangeduid als wateraandachtsgebied landbouw. (dwz herstel veerkracht voor landbouw, o.a. droogteschade)

De Kooiplas is aangeduid als wateraandachtsgebied kwaliteitswater. (dwz extra kwaliteitseisen t.b.v. aquatische natuur)

Beleidsplan Natuur en Landschap Overijssel

Het beleidsplan Natuur en Landschap Overijssel 1992 - 1998 was een uitwerking van het nationaal Natuurbeleidsplan. Voor de periode tot 2021 gaf het een streefbeeld voor de realisering van de provinciale ecologische hoofdstructuur. Het gebied Oosterweilanden waar de winzone in ligt viel in de categorie agrarisch cultuurlandschap met geen tot beperkte natuur- en landschapswaarden.

Natuurgebiedsplan

De winzone zelf maakt géén onderdeel uit van de beleidscategorieën (EHS, PEHS) uit het Natuurgebiedsplan 2007 van de provincie Overijssel. Voor de direct aan de winzone grenzende natuurgebied, Fayersheide geldt dat dit wel onder de PEHS valt categorie “bestaand bos en natuur” en deel ook onder de EHS categorie “nieuwe natuur (vastgesteld)”. De Kooiplas valt buiten de PEHS en is gedefinieerd als bestaand bos.

Grofzandwinning in Overijssel na 2000

(Samenvatting is als bijlage opgenomen)

Dit rapport vormt het eindrapport van de begeleidingscommissie voor het onderzoek naar beton- en metselzand- en kalkzandsteenvoorziening in Overijssel voor de periode 1999 – 2009 en volgende jaren. Het rapport is het sluitstuk van het integrale onderzoek dat vanaf 1990 is gestart om de bijdrage van Overijssel aan de behoefte aan oppervlaktedelfstoffen in de toekomst veilig te stellen. Het onderzoek heeft geleid tot diverse deelstudies van geologische, planologische, waterhuishoudkundige en economische aard, afgesloten met een integrale evaluatiestudie (samenvatting is als bijlage opgenomen)

De belangrijkste conclusie van dit rapport is dat voor de dekking van de provinciale behoefte aan beton- en metselzand de winzones Oosterweilanden, de Haverlanden en eventueel de Dooze overblijven. Deze conclusie is vervolgens beleidsmatig geëffectueerd door de opname van de winzone Oosterweilanden in de partiële Streekplanherziening Twente.

Taludinstabiliteit en veiligheid bij diepe zandwinningen in Overijssel

In het kader van openbare veiligheid heeft Overijssel beleid geformuleerd om de risico's op stabiliteitsverlies van taluds bij diepe zandwinningen te beperken. Dit beleid houdt een verzwaarde behandeling van vergunningsaanvragen in, enige extra vergunningsvoorschriften en de handhaving van deze voorschriften. Het beleid heeft

betrekking op 5 onderdelen:

- stabiliteitsonderzoek vooraf bij nieuwe en uitbreiding bestaande winningen
- vervolgonderzoek en stabiliteitsonderzoek tijdens de uitvoering van de winning
- plaatsbepaling van de zuiger ten opzichte van de te handhaven taluds
- gecontroleerd ontgronden en het bijhouden van een logboek van het werken van de zuiger.

De consequentie van dit beleid is dat in beginsel voor elke nieuwe of substantieel uit te breiden diepe zandwinning een stabiliteitsonderzoek verplicht moet worden gesteld bij het indienen van een aanvraag om ontgrondingsvergunning.

Over winnen in Overijssel, beleidskader bouwgrondstoffen

(samenvatting opgenomen als bijlage)

In juni 2005 is het beleid Overwinnen in Overijssel aangenomen. Dit omdat de overheid het afstemmen van vraag en aanbod (weer) aan de markt en de betrokken decentrale overheden heeft overgelaten.

In Overijssel wordt jaarlijks circa 15 á 20 hectare afgegraven voor de diepe winning van vooral beton- en metselzand en ophoogzand. Deze ruimtelijke claim voor ontgroningen komt steeds meer in conflict met andere, reeds aanwezige, belangen als natuur- en landschapswaarden en de leefkwaliteit in de omgeving. De op de bouwgrondstoffenvoorziening gerichte ontgroningen hebben veelal een gebrek aan de gewenste ruimtelijke kwaliteit, die beter kan en moet. Om de bovenstaande problemen tot een oplossing te brengen wil de provincie Overijssel multifunctionele ontgroningen en ontwikkelingsplanologie centraal stellen in haar beleid.

Ontgroningen dienen naast de doelstelling bouwgrondstoffenvoorziening ook één of meer andere, nevensgeschikte, doelstellingen te krijgen. Door verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van ontgrondingsprojecten kan maatschappelijk draagvlak worden verworven. In het nieuwe beleidskader valt de zandwinning van de Oosterweilanden onder categorie I C; **Binnen bestaande winzones streekplan; geen bestaande ontgroning**. Bij deze categorie is nog geen sprake van een zandwinning binnen de winzone. Er is eventueel al wel sprake van vooroverleg of van een lopende procedure ten behoeve van het ontwikkelen van een nieuwe locatie. In dit geval geldt, dat er tot 1-1-2009 een vergunningaanvraag kan worden ingediend, waarbij – uitgaande van de bestaande locatie- in beginsel een multifunctionele inrichting dient te worden nagestreefd. Indien er op 1-1-2009 nog geen voor behandeling geschikte aanvraag om ontgrondingsvergunning is ingediend, kunnen Provinciale Staten de betreffende winzone in heroverweging nemen.

Bestemmingsplan Buitengebied

In het vigerende bestemmingsplan buitengebied uit 1994 van de toenmalige gemeente Vriezenveen komen de volgende bestemmingen voor:

- landelijk gebied; deze bestemming geldt voor de gehele winzone;
- agrarisch bedrijf; deze bestemming geldt voor 5 agrarische bedrijven die centraal in de winzone zijn gelegen;
- het deelgebied kernrandzone grenzend aan de bestemming landelijk gebied ten noorden van de winzone; in dit deelgebied liggen 2 woningen en 1 agrarisch bedrijf;
- het deelgebied boerderijstrook langs de Oostermaatweg met een 15-tal agrarische bedrijven;
- natuurgebied voor de Fayersheide, met grenzend aan de Walstraat de gebiedsbegrenzing Oa, Onbebouwd agrarisch gebied;
- het deelgebied natuurbeschermingszone gelegen rondom het natuurgebied Fayersheide; bij de te beschermen landschapswaarden gaat het om de waterhuishoudkundige situatie;
- weg; voor de Rijksweg N36;
- langs de N36 ligt een (aard)gasleiding; deze is als aanduiding opgenomen;
- in het zuiden van de winzone ligt een hoogspanningsleiding; deze is als aanduiding in het plan opgenomen;
- het bebouwingslint van Vriezenveen, ten noorden van het plangebied, valt buiten het bestemmingsplan.

De gemeente Twenterand heeft de aanzet gegeven voor een bestemmingsplanherziening voor de winzone en omgeving. De structuurvisie Vriezenveen Zuidoost en de overeenkomst met de VOF Oosterweilanden vormen hiervoor mede de uitgangspunten.

Structuurvisie Vriezenveen Zuidoost

Mede naar aanleiding van een concept versie van de MER Oosterweilanden uit 2001 is de Structuurvisie Vriezenveen Zuidoost samengesteld. Hierin staat dat De gemeente Twenterand is bereid groen licht voor de zandwinning te geven, maar koppelt daaraan enkele belangrijke voorwaarden:

- direct ten oosten van de N36 moet nieuw bedrijventerrein voor Vriezenveen kunnen worden aangelegd;
- door het gebied moet een nieuwe ontsluitingsweg worden aangelegd, die niet alleen een functie vervult voor het bedrijventerrein, maar daarnaast ook de verkeersdruk op het Oosteinde in Vriezenveen ontlast;
- de waterplas van circa 100 ha die bij de zandwinning ontstaat, dient naderhand mede een (dag)recreatieve functie te krijgen;
- er dient veel aandacht aan de landschappelijke inrichting te worden besteed, terwijl ook de mogelijkheden van natuurontwikkeling moeten worden uitgebuit.

Het gebied kan een functie vervullen als “stepping stone” in de reeks van natte (huidige en nieuwe) natuurgebieden in de omgeving.

Deze structuurvisie richt zich met name op de komst van een nieuw bedrijventerrein, inclusief de relaties met de inbedding en de omgeving. Zowel ten westen als ten oosten van de N36 is er ruimte voor een nieuw bedrijventerrein. Het is zaak voor een goede aansluiting op de reeds aanwezige bedrijvigheid bij de Almeloseweg te zorgen en voor een aansprekende entree op het punt waar het bedrijventerrein op de N36 aanhaakt.

Belangrijk is ook de relatie tot de bestaande bedrijven in Oosteinde. De geplande rondweg biedt de kans deze bedrijven van een nieuwe ontsluiting te voorzien en de hoge verkeersdruk op het Oosteinde te verminderen.

LOG Weitemanslanden

Uitgangspunten van de gemeente Twenterand zijn optimale ontwikkeling van de intensieve landbouw en behoud van de landschappelijke karakteristieken van de landbouwonwikkelingsgebieden. Langs de Weitemansweg en de Oostermaatweg kunnen nieuwe bedrijven zich vestigen. Echter de openheid van het gebied moet hierbij niet in het geding komen.

Gemeentelijk Waterplan

In 2002 heeft de Gemeente Twenterand samen met het Waterschap Regge en Dinkel een waterplan voor de gemeente vastgesteld. Belangrijke doelstellingen van dit plan zijn; zorgen voor veiligheid en beperking van overlast, bevorderen van de integratie van waterbeleid in ander beleid, verzorgen van het juiste grond- en oppervlaktewaterregime, meer aandacht voor water in de stad, versterken van het waterketenbeheer en vergroten van de toegankelijkheid van het waterbeheer. Rondom Vrienzenvveen ligt de nadruk op het uitvoeren van het verdrogingsconvenant dat is gesloten tussen de provincie, waterschap en landbouw.

Gebiedsuitwerking Engbertsdijkvenen, Het Veenschap en omgeving

De gebiedsuitwerking Engbertsdijkvenen, Het Veenschap en omgeving omvat verbetering van de Weitemanslanden, de Kooiplas en de Fayersheide. Het gebied ten zuiden van de Pollen en richting de Kooiplas en de Fayersheide is een kleinschaliger gebied, waar nadrukkelijk ingezet op verbreding van de landbouw. De natuurwaarden van de Kooiplas en Fayersheide zullen worden versterkt. Hierbij is het wenselijk om twee faunaduikers aan te brengen, zodat fauna eenvoudig enkele barrières kan passeren. Verdere versterking van de natuurwaarden is mogelijk in combinatie met de ontwikkeling van een nieuw wateraanvoertracé voor de Weitemanslanden. Wateraanvoer vindt plaats door de bestaande waterlopen vanuit het Geestersche Stroomkanaal. Het betreft hier water van betere kwaliteit. De

daarin gelegen natuurgebieden Fayersheide en Kooiplas hebben hier baat bij. Om dit te realiseren worden delen van de bestaande waterlopen verondiept en verbreed. Dit zal over een lengte van 5 kilometer plaatsvinden.

Landschapsontwikkelingsplan

Landschapsontwikkelingsplan Noordoost Twente en Twenterand speelt in op het LOG. Voor de Weitemanslanden wordt de omvorming van het huidige landschap naar een landschap met intensieve veehouderij mogelijk geacht. Wel moet hierin enige stedelijke uitloop mogelijk zijn.

Archeologische verwachtingskaart

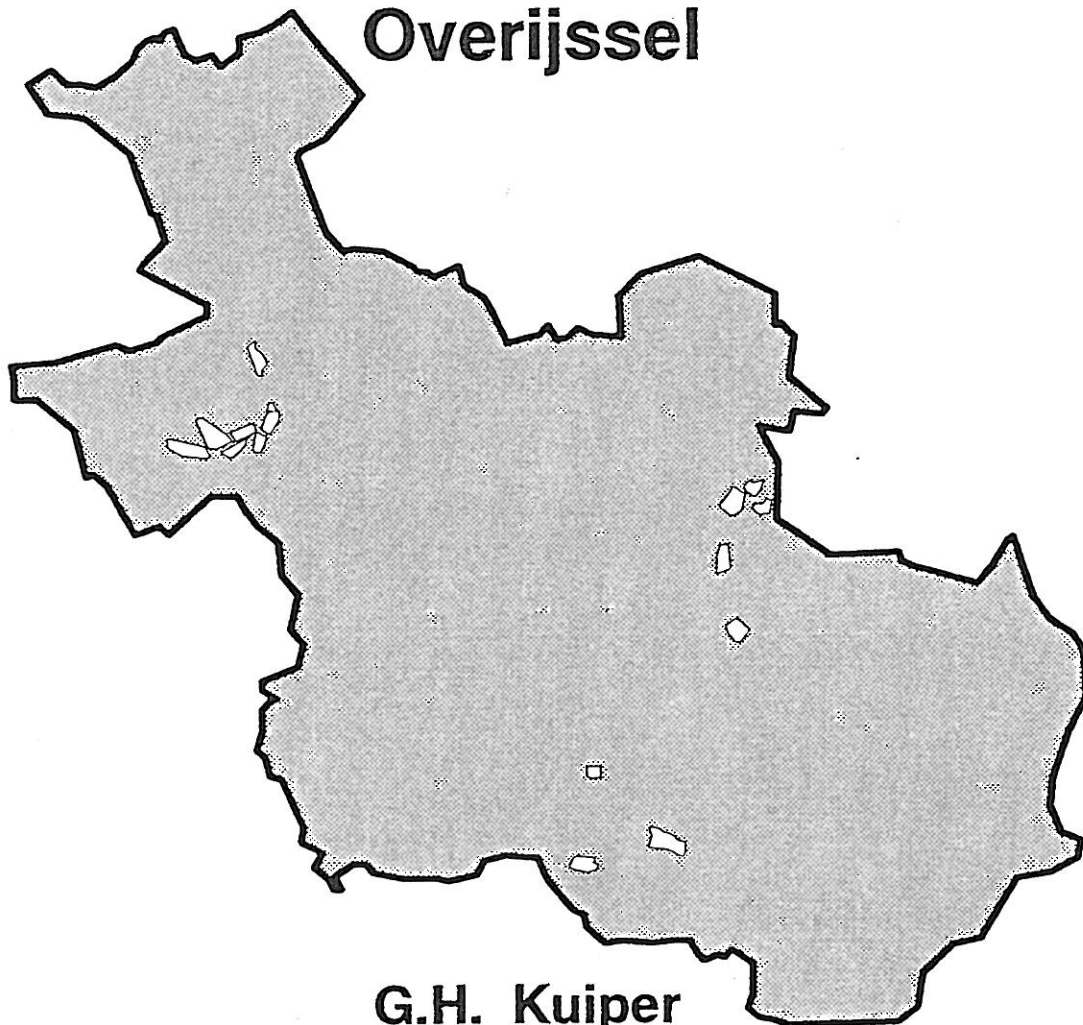
In 2007 is voor de gehele gemeente Twenterand een archeologische inventarisatie gedaan. Op basis hiervan is een archeologische verwachtingskaart opgesteld. Hierop zijn 3 zones te onderscheiden; zones met een hoge verwachting, zones met een middelhoge verwachting en zones met een lage verwachting. Het plangebied valt voornamelijk onder het gebied met een lage archeologische verwachting. Hier wordt geen archeologisch onderzoek geëist. Een klein deel van het gebied valt onder zones met een middelhoge verwachting. Hier dient, indien de verstoring dieper is dan 40 cm en de oppervlakte gelijk is aan of groter is dan 2500m², tenminste een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van grondboringen plaats te vinden.

Nota geluidsbeleid

Omdat geluid binnen ruimtelijke ontwikkelingen vaak de beperkende factor is heeft de gemeente Twenterand in 2006 een eigen Nota geluidsbeleid opgesteld. Hierin is de gemeente opgedeeld in verschillende gebiedstypen met elk een eigen gebiedsgerichte geluidsambitie. Voor het plangebied zijn de volgende gebieden van belang: de Weitemanslanden, welke onder “landbouw” vallen, de lintbebouwing van Vriezenveen, welke onder “gemengd gebied” valt en het toekomstige bedrijventerrein dat onder “bedrijventerrein” valt. Voor industrie en andere bedrijvigheid heeft de gemeente Twenterand een afwijkend toetsingskader opgesteld.

Bijlage I

Hoofdrapport Integrale Evaluatie Beton- en Metselzandwinning Overijssel

**G.H. Kuiper
J. Woltjer
P. Ike
H. Voogd**

juli 1994

**Faculteit der Ruimtelijke Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen**

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

De provincie Overijssel dient beleidsvoorwaarden te creëren ten behoeve van het tijdig kunnen winnen van voldoende beton- en metselzand. Om te komen tot de uitvoering van de taakstelling voor de provinciale voorziening zijn in dat verband nieuwe winmogelijkheden noodzakelijk. Tevens zou kunnen worden besloten tot een taakstelling voor Overijssel ter voorziening in de resterende landelijke behoefte. Wegens het voorgaande moeten binnen afzienbare termijn één of meerdere nieuw gebieden voor de winning worden aangewezen. Het gaat om een grootschalige ontgronding van circa 100 hectare.

De winning van oppervlaktedelfstoffen en daarmee samenhangende cultuurtechnische werken hebben gevolgen voor andere ruimtegebruikers en hun belangen. Actuele gebiedskenmerken kunnen daarbij verloren gaan en nieuwe waarden en eigenschappen kunnen worden gewonnen. Wegens de raakvlakken met de vele andere belangen in andere sectoren of beleidsvelden is een zorgvuldige integrale afweging noodzakelijk. Een dergelijke benadering vindt zijn grondslag in de Ontgrondingenwet, die voorschrijft dat de afweging geschiedt ter bescherming van alle bij de ontgronding betrokken belangen.

Vijftien potentiële wingebieden, die door de provincie Overijssel zijn geselecteerd, vormden het vertrekpunt van deze studie. Daarbij is nagegaan in welke delen van de provincie zandwinning vanwege zwaarwegende belangen van bestaande bestemmingen of belemmeringen niet mogelijk is. Over de overgebleven gebieden zijn geologische gegevens van de Rijksgeologische Dienst geprojecteerd. Dat heeft geresulteerd in gebieden met op het eerste gezicht voldoende economische potenties voor een rendabele exploitatie. Vervolgens is een nader geologisch onderzoek van de resterende gebieden uitgevoerd. In deze studie door Bureau Geo-Logic stond een kwantificering en kwalificering van de geologische reserves aan beton- en metselzand per gebied centraal. De resultaten daarvan waren voor de provincie Overijssel aanleiding uiteindelijk vijftien mogelijke winzones te selecteren en deze uitgangspunt te laten zijn voor een integraal evaluatie-onderzoek. Als gevolg daarvan is de onderhavige studie uitgevoerd.

De vijftien winzones zijn:

■ MB1	Polder Mastenbroek 1	gemeenten Hasselt en Genemuiden
■ MB2	Polder Mastenbroek 2	gemeente IJsselmuiden
■ MB3a	Polder Mastenbroek 3a	gemeente Zwolle
■ MB3b	Polder Mastenbroek 3b	gemeente IJsselmuiden
■ MB3c	Polder Mastenbroek 3c	gemeente Hasselt
■ MB3d	Polder Mastenbroek 3d	gemeente Zwolle
■ MB4	Polder Mastenbroek 4	gemeente Hasselt
■ RB	Rauwbloksweg	gemeente Hardenberg
■ AK	De Akkers	gemeente Hardenberg
■ DZ	De Dooze	gemeente Hardenberg
■ LO	Leidijk-Oost	gemeente Vriezenveen
■ OD	Ooster Weiland	gemeente Vriezenveen
■ DL	De Leiding	gemeente Rijssen
■ OE	Oost-Elsen	gemeente Markelo
■ HL	Haverlanden	gemeente Markelo

Doel van de in dit rapport beschreven integrale evaluatie is om via een onderlinge vergelijking en afweging van de vijftien geselecteerde winzones aan te geven welke meer en minder geschikt zijn voor beton- en metselzandwinning. Om tegemoet te komen aan de wens een gegeven aantal alternatieven - de winzones - te beoordelen aan de hand van een gegeven aantal criteria is een multicriteria evaluatiemethode toegepast. Om zowel 'harde' als 'zachte' informatie te kunnen verwerken en om rekening te kunnen houden met methode-verschillen is gebruik gemaakt van de multicriteria evaluatiemethode 'Evamix'.

De winzones zijn op grond van negen thema's beoordeeld. Het betreft de thema's geologie/economie, waterhuishouding, infrastructuur, hinder/vervuiling, natuur, landschap, bebouwing, landbouw en recreatie. Voor elk van de genoemde thema's zijn expliciete criteria geformuleerd. Daarbij is per criterium een representatieve indicator vastgesteld. Voor de invulling van deze indicatoren is door relevante bronnen te raadplegen de benodigde informatie bijeengebracht. De per criterium verzamelde data zijn vervolgens zodanig geanalyseerd dat een - al dan niet kwalitatieve - indicatorscore per alternatief kon worden vastgesteld. Alle scores op de criteria geven per gebied een indruk van de aanwezige waarden, kenmerken en potenties.

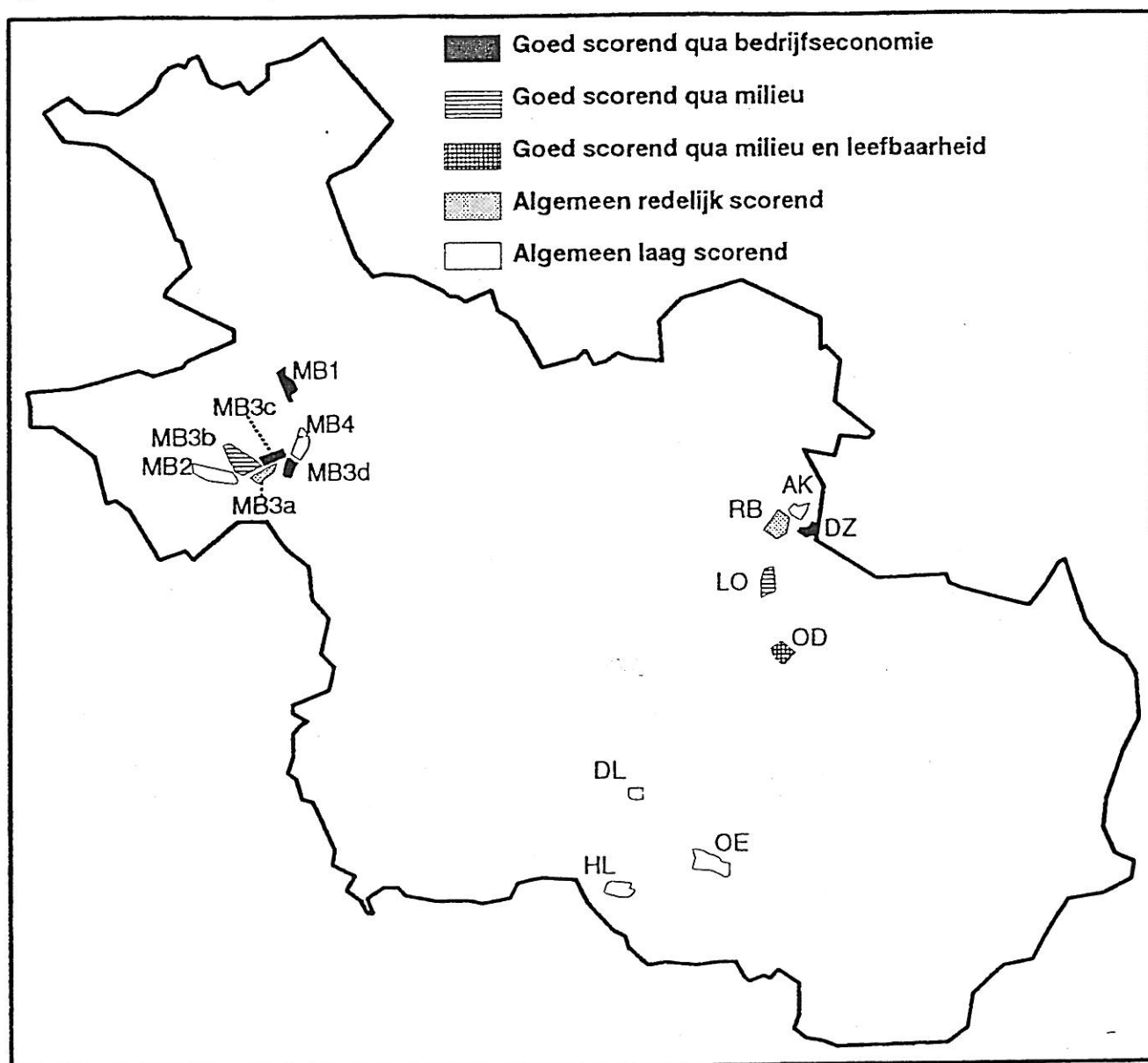
De criteria zijn in volgorde van belangrijkheid gerangschikt door het toekennen van kwalitatieve gewichten. Per thema heeft een sector-evaluatie plaatsgevonden. Daarbij is de geschiktheid van alle winzones aangegeven voor wat betreft de beoordeling van één thema. In een poging tot integratie zijn vervolgens de alternatieven op basis van de negen thema's vergeleken. In deze integrale evaluatie zijn vier verschillende invalshoeken - visies - benadrukt. Het betreft achtereenvolgens twee bedrijfseconomische visies, een milieu- en een leefbaarheidsvisie.

Er is onderscheid gemaakt tussen twee soorten evaluaties. De 'evaluatie provinciale voorziening' is gebaseerd op de situatie van een zandwinning die inspeelt op de regionale behoefte aan zand. In de 'evaluatie resterende landelijke behoefte' is een evaluatie uitgevoerd met als invalshoek dat een winzone moet inspelen op de landelijke voorziening van beton- en metselzand. Het essentiële verschil tussen beide evaluaties is dat voor de regionale behoefte de afvoer per as en voor de landelijke voorziening de afvoer per schip centraal staat. Doordat vijf winzones op een te grote afstand van groot vaarwater liggen, zijn zij niet bij de evaluatie voor de resterende landelijke behoefte betrokken. Het betreft de winzones Rauwbloksweg, De Akkers, De Dooze, Leidijk-Oost en De Leiding.

Indien bij de *evaluatie voor de provinciale voorziening* de meer bedrijfseconomisch getinte criteria worden benadrukt springen de winzones De Dooze, Polder Mastenbroek 1, Polder Mastenbroek 3d en Polder Mastenbroek 3c er zeer gunstig uit. Zij worden op enige afstand gevolgd door een middengroep met de gebieden Polder Mastenbroek 3a, Polder Mastenbroek 3b en Rauwbloksweg. Als er prioriteit wordt gesteld bij overwegingen op het gebied van milieu, dan scoren de winzones Ooster Weiland, Polder Mastenbroek 3b en Leidijk-Oost het best. De middengroep bestaat in dat geval uit Polder Mastenbroek 3a, Polder Mastenbroek 3c, Polder Mastenbroek 3d, Polder Mastenbroek 4 en Rauwbloksweg. Bij de leefbaarheidsvisie steekt gebied Ooster Weiland met kop en schouders boven een redelijk gelijkmatige middengroep uit.

In het geval van de *evaluatie voor de resterende landelijke behoefte*, waarbij het zandtransport per schip plaats vindt, zijn geen grote verschillen met de resultaten van de evaluatie voor de provinciale voorziening geconstateerd. Bij de bedrijfseconomische zienswijze scoren de gebieden in de Mastenbroeker Polder goed. Laag scoren Ooster Weiland, Oost-Elsen en Haverlanden. Als op een milieubeschermende wijze tegen de gebiedseigenschappen wordt aangekeken zijn Ooster Weiland, Polder Mastenbroek 3b, Polder Mastenbroek 3c en Polder Mastenbroek 4 het meest geschikt als winplaats. Indien de nadruk ligt op leefbaarheid bezitten de gebieden Ooster Weiland, Polder Mastenbroek 2 en Polder Mastenbroek 3c de beste kenmerken.

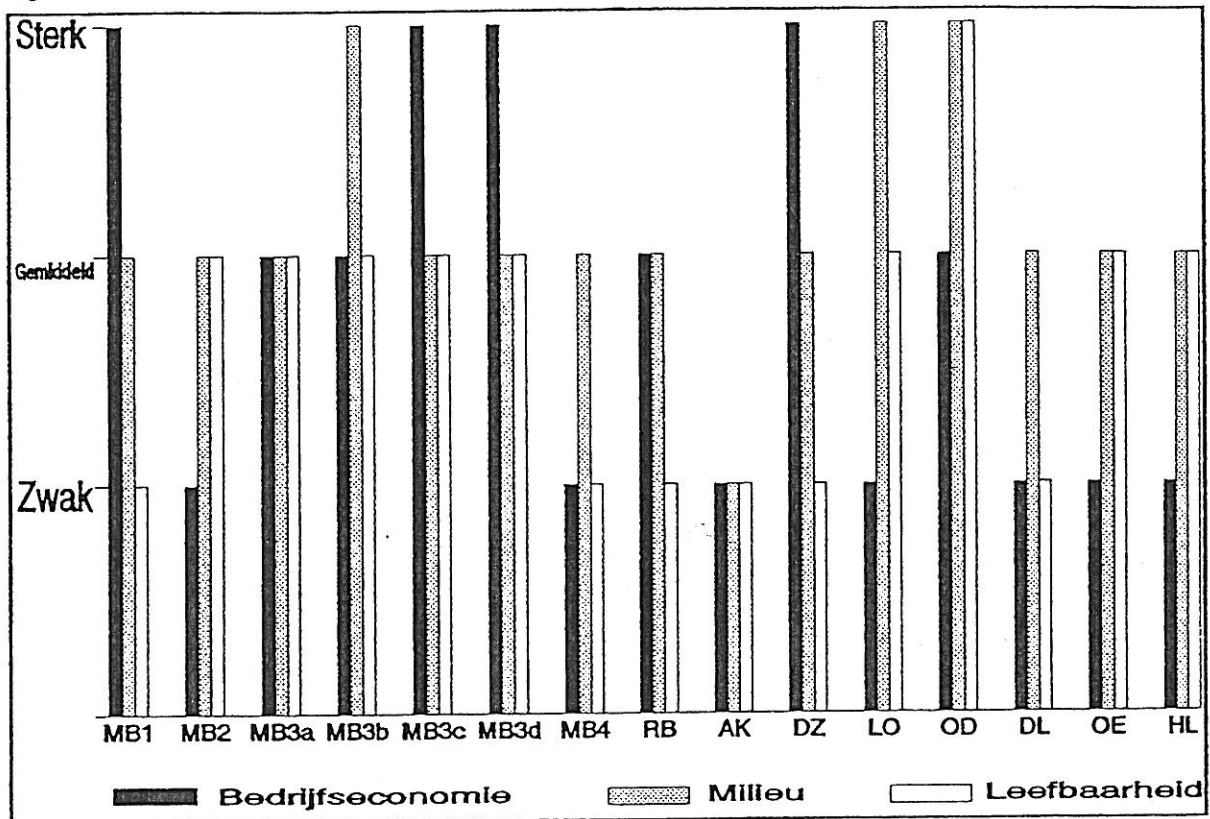
Figuur 6.1 Grafische impressie van score-resultaten per winzone.

De voornaamste, sterk vereenvoudigde resultaten zijn weergegeven in de figuren 6.1 en 6.2. Bij de kaart van figuur 6.1 ligt de nadruk op goede scores van de winzones. Uit figuur 6.2 kan een totale indruk van de evaluatie-uitkomsten worden verkregen. Opvallend is dat De Dooze, Polder Mastenbroek 1, Polder Mastenbroek 3c en Polder Mastenbroek 3d goed scoren in alle gevallen waarbij in de evaluatie de nadruk ligt op bedrijfseconomisch belangrijke criteria als vooral geologie, waterhuishouding en infrastructuur. Gebied Ooster Weilandten komt sterk naar voren als meer gewicht wordt gelegd op zowel milieuhygiënische als leefbaarheids-aspecten. Uit het oogpunt van geologie is dat echter - vooral wegens de slechte kwaliteit zand - een minder geschikt alternatief. De winzones Leidijk-Oost en Mastenbroek 3b scoren goed op 'milieu-criteria'. Indien beide evaluaties en alle visies tezamen worden beschouwd, valt op dat de winzones Polder Mastenbroek 2, Polder Mastenbroek 4, De Akkers, De Leiding, Oost-Elsen en Haverlanden over het algemeen laag scoren.

Naast de winzones die vanuit een bepaalde visie uitgesproken goed of juist algemeen gezien laag scoren is er een groep die naar verhouding over de hele linie redelijk tot goed naar voren komt. Het gaat om een stabiele middengroep met niet uitgesproken sterke of zwakke eigenschappen. Deze groep bestaat uit de winzones Polder Mastenbroek 3a, Polder Mastenbroek 3b, Polder Mastenbroek 3c en Polder Mastenbroek 3d.

Figuur 6.2 Vereenvoudigde indruk van score-resultaten per winzone.

Voor een goed begrip van het onderzoek moet onder ogen gezien worden dat er een onderscheid bestaat tussen de 'objectieve' gegevensbasis met de gebiedskenmerken enerzijds en de uitgevoerde evaluaties anderzijds. Met het onderzoek zijn eigenschappen inzichtelijk gemaakt en is in de evaluatie uiteindelijk via het benadrukken van verschillende invalshoeken een indruk verschaft van mogelijke rangschikkingen van de winzones. Het eindresultaat van de studie geeft argumenten voor een gegronde bestuurlijke lokatiekeuze. Tevens draagt de integrale evaluatie een fundament aan ten behoeve van de afweging van alle relevante belangen. Aldus kan de maatschappelijke aanvaardbaarheid worden vergroot.

Het uitgangspunt van de studie is geweest om een lokatiekeuze te baseren op de planologische inpasbaarheid van een eventuele winning. Daartoe zijn de geselecteerde winzones onderling vergeleken op basis van actuele informatie. Belangrijk daarbij is dat onderkend wordt dat verschillen tussen de winzones onderling soms klein zijn. Dat vindt zijn oorzaak in het feit dat bij de voorbereiding van het onderhavige onderzoek de belangrijkste belemmeringen, zwaarwegende belangen en geologisch onvoldoende te exploiteren terreinen reeds werden uitgeselecteerd.

Niettemin is er rekening gehouden met alle ruimtelijk relevante aspecten die vanuit de verschillende betrokken actoren van belang kunnen worden geacht. De verkregen resultaten geven een beeld waar volgens de gehanteerde criteria een zandwinning het beste gelokaliseerd kan worden en met welke gebiedseigenschappen rekening moet worden gehouden. Beslissingen over de wenselijkheid en precieze plaats van een definitieve winning is echter bij uitstek een politieke zaak. De politieke stellingnames hangen vooral af van de prioriteitsstelling of visie die men het meest gewenst acht.

Bijlage 2

ENDRAPPORT VAN DE BEGELEIDINGSKOMMISSIE

2000

in Overijssel na

Eindrapport van de begeleidingscommissie voor het onderzoek naar de beton-, metselzand- en kalkzandsteenzandvoorziening in Overijssel voor de periode 1999-2009 en volgende jaren

Samenvatting

Rijk en provincie hebben gezamenlijk de plicht te zorgen, dat de bouwnijverheid kan beschikken over voldoende granulaire grondstoffen.

Concreet is voor beton- en metselzand tussen rijk en Overijssel voor de 10-jaars periode tot 1999 een taakstelling overeengekomen van 16 mln ton, in principe ter dekking van de eigen provinciale behoefte.

Voorlopig geldt voor de volgende taakstellingsperiode 1999-2009 een zelfde inspanningsverplichting, die ertoe moet leiden dat via vergunningverlening die hoeveelheid grondstoffen winbaar is.

Ditzelfde principe is ook van toepassing op de kalkzandsteen- en zandbehoefte in Overijssel.

De beleidsmatige uitvoering van die inspanningsverplichting in de toekomst vergde een integraal geologisch en ander locatie-onderzoek, uitmondend in voorstellen van potentiële winzones.

Aan een begeleidingscommissie is in 1990 de opdracht gegeven dit integrale onderzoek qua opzet te bepalen en te begeleiden. Het onderzoek heeft geleid tot diverse (deel)studies van geologische, planologische, waterhuishoudkundige en economische aard, afgesloten met een integrale evaluatiestudie. Tevens is het winrechtenverdelingsvraagstuk onder de loep genomen. Het eindrapport geeft de resultante van de uitgevoerde studies weer.

Wat betreft de waarborg voor de bouwgrondstoffenvoorziening vanaf 1995 doet het rapport voorstellen voor twee beleidsmatig te ontwikkelen hoofddoelen:

1. de oplossing van problemen die **op korte termijn** de grondstoffenvoorziening raken, met name in het stuwwalgebied Westerhaar-Kloosterhaar, en
2. het bepalen van de politiek-bestuurlijke strategie aan de hand van – zo maatschappelijk aanvaardbaar mogelijke – keuzen uit potentiële winzones, voor de besluitvorming ter zake de grondstoffenvoorziening voor **de lange termijn tot 2009 en volgende jaren**.

De korte-termijnproblemen – overgangperiode tot circa 2005 – manifesteren zich in het stuwwalgebied wat betreft de voorzieningsgarantie van beton- en metselzand en kalkzandsteen- en zand. Het gebied is vanouds een belangrijk produktiegebied van bouwgrondstoffen voor Twente geweest. De laatste jaren zijn de voorraden in vigerende vergunningen sterk geslonken, terwijl mogelijke oplossingen door uitbreiding van vergunningen vooralsnog zeer onzeker zijn gebleken. Dit leidt tot een aantal knelpunten, waarbij ook de

aspecten van verlies van werkgelegenheid, van handhaving van winrechten van diverse bedrijven en de wenselijkheid van landschappelijke renovaties een rol spelen. Deze problemen zullen vanuit één totaalvisie voor het gehele stuwwalgebied moeten worden aangepakt. Uitvoering zou in die overgangperiode binnen 10 jaar moeten plaatsvinden.

Oplossingsrichting voor de overgangperiode is hier, in bestuurlijk overleg op korte termijn nader met de gemeentebesturen van Hardenberg en Vriezenveen te verkennen:

- het voor de laatste keer – ervan uitgaande dat de uitbreiding van de Bergweg geen realistische optie meer is –, via consortiumvorming, beperkt uitbreiden van de winningen Westerhaar en Oude Vaart (elk maximaal 5 ha bruto); dit voor het bereiken van een betere landschappelijke inpassing van die locaties en ter overbrugging van onderhavige periode c.q. tot de start van een nieuwe grootschalige locatie;
- het scheppen van een tussenoplossing voor de Anker Kalkzandsteenfabriek door verdieping van de bestaande winning gecombineerd met verplaatsing van het huidige depot; dit naast verkenning van (on)mogelijkheden voor uitbreiding in zuidoostelijke richting (De Dooze);
- het verder afzien van uitbreiding van enige beton- en metselzandwinning in het stuwwalgebied (dit geldt al ten aanzien van ophoogzandwinningen).

De lange-termijnproblematiek voor de granulaire grondstoffenvoorziening voor de provinciale – en eventueel resterende landelijke – behoefte in 1999-2009 en volgende jaren, vergt een strategische visie.

Voor een te ontwikkelen visie is het vertrekpunt het netwerk van de primaire winlocaties van beton- en metselzand en de daarin per 1 januari 1999 aanwezige voorraden, e.e.a. onder aftrek van de reservering voor ten minste een ijzeren voorraad voor de dekking van de provinciale behoefte voor 5 jaar. Tevens de verwachting van de ontwikkelingen in de provinciale grondstoffenbalans, met name wat betreft de im- en export naar het buitenland en de in- en uitvoer naar overig Nederland, en de productie en het verbruik in Overijssel.

De verwachte voorraad aan beton- en metselzand en kalkzandsteen- en zand in Overijssel zakt bij ongewijzigd

beleid in het begin van de jaren 2000 beneden het minimaal noodzakelijke niveau van de ijzeren voorraad. Nieuwe productiebronnen zullen derhalve noodzakelijk zijn.

De prognose van het toekomstig Overijssels verbruik beton- en metselzand kan worden berekend op basis van het Global Shift-scenario van het Centraal planbureau. Dit komt neer op een gemiddeld tienjaarlijks verbruik van ca. 16 mln ton.

Overijssel kan dan bovendien ca. 1 tot 1,3 mln ton additioneel vervangen (6 tot 7% toekomstig verbruik); om technische en andere redenen kunnen deze vervangingsmogelijkheden (nog) niet beduidend worden vergroot.

Met de keuze voor een (autarkie)scenario waarbij uitgegaan wordt van een continuering van import/export-saldo van 2 mln ton uit Duitsland, zou realiter voor een eigenstandige provinciale taakstelling tot 2009 uitgegaan kunnen worden van 14, in plaats van 16 mln ton. Dit betekent dat – incalculerend de aanwezige voorraad per 1 januari 1999 – voor de periode tot 2009, inclusief de ijzeren voorraad, minimaal voor 5,8 mln ton beton- en metselzand aan winningsmogelijkheden moeten worden geschapen.

Dit betekent – afhankelijk van de geologische reserves ter plaatse – circa 30 tot 60 ha netto ruimtebeslag (bruto: ruwweg 30% meer). Voor de kalkzandsteen-zand-behoefte ligt dit – uitgaande van 5 mln ton behoefte tot 2009 – in de orde van grootte van 25 tot 50 ha netto.

Wat betreft de toekomstige dekking van dit provinciale verbruik i.c. van de noodzaak tot ruimtelijke reservering daarvoor, is het volgende relevant:

- de definitieve besluitvorming over de taakstelling voor beton- en metselzand voor Overijssel in 1997, waarbij een (extra) taakstelling voor een aandeel in de resterende landelijke behoefte (afvoer per schip) denkbaar is;
- een provinciaal beleid, gericht op importvergroting uit Duitsland lijkt niet haalbaar;
- een provinciaal beleid, gericht op substantiële invoervergroting uit andere provincies lijkt evenmin haalbaar;
- om bedrijfseconomische redenen, met name de handhaving van werkgelegenheid, is de ontwikkeling van een winrechtenverdelingsbeleid aan te bevelen;
- de (on)mogelijkheden tot vergroting van de (milieuvriendelijke) inzet van secundaire materialen;
- de eventuele initiatieven van het ontgrondend bedrijfsleven na het gedeeltelijk openbaar maken

van het provinciaal onderzoek en daarop te baseren besluitvorming;

- de noodzaak tot opstelling van een communicatieplan ten behoeve van het zo spoedig mogelijk te starten voorlichtingsproces aan en overleg met de diverse betrokken doelgroepen;
- de uitkomsten van een eventueel op initiatief van de provincie uit te voeren plan-MER bij de streekplan-uitwerking, of een locatie-MER op initiatief van de aanvrager(s) voor vergunning;
- de beleidskeuze voor de minimale grootte van het provinciaal netwerk van primaire winzones in Overijssel voor de provinciale c.q. eventuele resterende landelijke behoefte;
- de beslissing tot de noodzaak om de productie van beton- en metselzand en kalkzandsteen-zand te combineren in één winzone.

Gelet op de politiek-bestuurlijke onzekerheden in de tijd, die aan bovenstaande relevante aspecten verbonden zijn, is het wenselijk en realistisch – mede gezien de noodzaak tot beperking van de verkeersmobiliteit, het tegengaan van monopolieposities en de belasting van het milieu – uit te gaan van een netwerk van 4 à 5 primaire winzones voor de beton- en metselzandproductie, naast een locatie voor de winning van kalkzandsteen-zand.

Inschattend dat voor de lange termijn de drie locaties Haerdt, De Dommel en Het Hooge Broek daarvan deel uit blijven maken, is het noodzakelijk 1 à 2 nieuwe winzones in de streekplannen aan te duiden.

Hierbij is het gewenst uit te gaan van een reservering van een oppervlakte van ten minste 100 à 150 ha.

De vaststelling van de provinciale strategische visie vereist een politiek-bestuurlijke screening van in beginsel alle onderzochte winzones.

Voor de dekking van de provinciale behoefte, resteren op grond van het uitgevoerde onderzoek, voorshands de winzones Oosterweilanden, de Haverlanden en eventueel de Dooze. Een van deze zou ten minste voor een harde planologische reservering in aanmerking dienen te komen.

Wordt in 1997 duidelijk dat er ook door de provincie een aandeel moet worden geleverd in de resterende landelijke behoefte, dan is de noodzaak voor een winzone langs groot vaarwater evident.

Daarvoor zouden hetzij een der gebieden in de Mastenbroekerpolder, hetzij de winzones de Haverlanden of de Oosterweilanden ten minste dienen te worden gereserveerd. Afhankelijk van de keuze van de winzone voor de provinciale behoefte kunnen laatstgenoemde twee zones zo nodig worden gecombineerd.

Bijlage 3

Over winnen in Overijssel

Beleidskader Bouwgrondstoffen

Vastgesteld door Provinciale Staten van Overijssel

22 juni 2005

Colofon

Datum

Juni 2005

Oplage

200

Auteur

S.J. Bennema

Fotografie/Illustraties

Voorpagina: BDG Architecten Ingenieurs

Vormgeving

Provincie Overijssel

Project/kenmerk**Inlichtingen bij**

S.J. Bennema

Water en Bodem

038 425 15 67

SJ.Bennema@prv-overijssel.nl

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 425 25 25

Fax 038 425 26 50

www.prv-overijssel.nl

postbus@prv-overijssel.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting

1	Waarom een beleidskader?	9
1.1	Probleemstelling	9
1.2	Taakverdeling overheden; rol van de markt	10
1.2.1	Extensivering rijksbouwgrondstoffenbeleid	11
1.2.2	Relevante provinciale taken	11
1.3	Doelstellingen en ambitieniveau: wat wil de provincie bereiken	12
1.4	Status en Reikwijdte	12
1.5	Procedure	13
2	Provinciaal beleid in hoofdlijnen	15
2.1	(Multi)functionaliteit van ontgroningen	15
2.2	Draagvlak multifunctionele ontgroningen	18
2.2.1	Ruimtelijke kwaliteit multifunctionele ontgroningen	18
2.2.2	Compensatie ingrijpende multifunctionele en andere ontgroningen	19
2.2.3	Communicatie	21
2.2.4	Veiligheid diepe ontgroningen	21
2.3	Water en natuur	23
2.3.1	Water als ordenend principe	23
2.3.2	Ontgroningen: kans voor natuurontwikkeling	23
2.3.3	Vergroting functionaliteit door ondieper maken ontgroningen	23
2.4	Duurzaam Bouwgrondstoffenbeheer	24
2.5	De provincie als opdrachtgever voor werken	27
2.6	Winbaar maken van oppervlakedelfstoffen	28
2.6.1	Beton-, metsel- en kalkzandsteen	29
2.6.2	Ophoogzand	29
2.6.3	Klei	30
2.7	Economische aspecten	30
3	Beleidsuitvoering	31
3.1	Overgangsbeleid multifunctionele ontgroningen (tot 2009)	31
3.1.1	Uitwerking naar locaties en/of projecten	31
3.1.2	Uitvoering taakstelling winbaar maken beton- en metselzand	32
3.2	Instrumentarium	33
3.2.1	Leidraad multifunctionele en functionele ontgroningen	33
3.2.2	Verbrede bestemmingsheffing ontgroningen	33
3.2.3	Ontgroningenverordening Overijssel 1997	34
3.2.4	Ruimtelijke Ordening	34
3.3	Afstemming beleidsuitvoering op nationale en regionale schaal	35
3.4	Mogelijke uitvoeringsprojecten	36

Aanleg strand bij de Milligerplas bij de wijk Zwolle-Stadshagen

foto: provincie Overijssel

Samenvatting

Voor wonen, werken en verkeer zijn woningen en andere gebouwen nodig en moeten wegen, spoorwegen en dijken aangelegd en onderhouden worden. Daarvoor zijn grote hoeveelheden granulaire grondstoffen nodig. Als bouwgrondstof worden vooral oppervlaktedelfstoffen gebruikt als grind, verschillende soorten zand, kalksteen en klei, maar in toenemende mate is ook toepassing van uit afvalstoffen of industriële reststoffen bereide secundaire grondstoffen in de bouw mogelijk. Deze vervangen in dat geval de uit de bodem winbare oppervlaktedelfstoffen.

Probleemstelling: naar multifunctionele ontgroningen als vorm van ontwikkelingsplanologie

Door de schaarste aan ruimte voor grootschalige ontgroningen wordt het steeds moeilijker om oppervlaktedelfstoffen te winnen voor de bouw. Elk jaar wordt in Overijssel circa 15 á 20 hectare afgegraven voor de diepe winning van vooral beton- en metselzand en ophoogzand. Deze ruimtelijke claim voor ontgroningen komt steeds meer in conflict met andere, reeds aanwezige, belangen als natuur- en landschapswaarden en de leefkwaliteit in de omgeving. De op de bouwgrondstoffen-voorziening gerichte ontgroningen hebben veelal een gebrek aan de gewenste ruimtelijke kwaliteit, die beter kan en moet.

Teneinde bovenstaande problemen tot een oplossing te brengen wil de provincie multifunctionele ontgroningen en ontwikkelingsplanologie centraal stellen in haar beleid. Ontgroningen dienen naast de doelstelling bouwgrondstoffenvoorziening ook één of meer andere, nevenschikte, doelstellingen te krijgen. Door verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van ontgroningenprojecten kan maatschappelijk draagvlak worden verworven. De vraag is hoe ontwikkelingsplanologie bij multifunctionele ontgroningen als manier van werken invulling kan worden gegeven?

Daarnaast zijn voor de probleemstelling de volgende vragen van belang:

- na 2008 geen regulering van bouwgrondstoffenstromen meer via taakstellingen, hoe kan waar nodig en mogelijk de markt worden gefaciliteerd?
- hoe kunnen alternatieven voor primaire grondstoffen door gericht onderzoek en proefprojecten worden gestimuleerd? Dit hoofdzakelijk in landelijk kader;

Het bovenstaande betekent, dat de provincie van mening is, dat zij bij wijze van voorkantsturing een helder beleidskader moet vaststellen, waarbinnen multifunctionele ontgroningen vorm kunnen krijgen, die gericht zijn op het vergroten van het maatschappelijke draagvlak en de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse (ontwikkelingsplanologie).

Extensivering rijksbouwgrondstoffenbeleid/meer marktwerking

De staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat heeft aangekondigd het dossier bouwgrondstoffen niet langer als een kerntaak van het rijk te beschouwen. Hiermee wordt het voorzien in de behoefte aan bouwgrondstoffen (weer) alleen aan de markt en de betrokken lagere overheden overgelaten (geen taakstellingen voor winbaar maken van oppervlaktedelfstoffen meer). Het voor het provinciale beleid relevante rijksbeleid zal zich gaandeweg beperken tot een nationaal ruimtelijk kader (Nota Ruimte), milieubeleid, duurzaam bouwen en mededingingsbeleid. De periode t/m 2008 wordt beschouwd als overgangperiode. Verder wordt een nut en noodzaak-discussie over de Ontgroningenwet gevoerd (afslanking en modernisering of opgaan in de nieuwe WRO).

Provinciaal beleidskader

Het provinciale beleid gaat voortaan uit van de volgende hoofdindeling van ontgroningen:

- multifunctionele ontgroningen: gericht op de functie oppervlaktedelfstoffenwinning en één of meer andere nevenschikte functies;
- functionele ontgroningen: bodemverlaging ten behoeve van het realiseren/versterken van bepaalde andere functies.

Daarnaast blijft bij vergunningverlening de in de Ontgroningenwet vastgelegde brede provinciale belangenafweging van alle bij de uitvoering van ontgroningen betrokken belangen, onverkort gelden.

Naar multifunctionele ontgrondingen als vorm van ontwikkelingsplanologie

Teneinde bovenstaande problemen tot een oplossing te brengen wil de provincie multifunctionele ontgrondingen en ontwikkelingsplanologie centraal stellen in haar beleid. Alleen op die manier kan maatschappelijk draagvlak worden verworven voor ontgrondingsprojecten. Hieronder wordt verstaan: "Ontwikkelingsplanologie is een vorm van integrale gebiedsontwikkeling waarin complementaire partijen in een gezamenlijk proces streven naar verbetering van de ruimtelijke kwaliteit door uitvoering en financiering van een aantal samenhangende projecten". Dit betekent, dat de provincie de ontwikkeling van multifunctionele ontgrondingen en de daarmee te bereiken versterking van de leefkwaliteit een belangrijke plaats wil geven in haar beleid. Maar ontwikkelingsplanologie mag niet leiden tot een afvlakking van de diversiteit, die zo kenmerkend is voor het Overijsselse landschap en een teruggang in de leefkwaliteit van onze provincie. Ontwikkelingsplanologie kan daarom ook niet zonder een vorm van toelatingsplanologie, nee zeggen is soms gewoon nodig. Om die reden wil de provincie voor multifunctionele ontgrondingen een bundelingsbeleid blijven voeren door middel van het aangeven van winzones in het streekplan. Bij nieuwe multifunctionele projecten zal worden bekeken of deze passen in het netwerk van gebundelde winningen.

Versterking van de ruimtelijke kwaliteit multifunctionele ontgrondingen

Vaste kenmerken hiervoor, die tevens moeten leiden tot een groter draagvlak voor ontgrondingsprojecten, zijn:

- vergroting van het nuttig oppervlak voor andere functies dan delfstoffenwinning (tenminste 33%);
- waarborgen van het (eeuwigdurend) beheer van ontgrondingen;
- recreatief medegebruik ontgrondingen tijdens uitvoering toestaan, indien aan voorwaarden is voldaan;
- het waarborgen van de veiligheid taluds bij diepe ontgrondingen;
- compensatie voor teruggang in natuur- en landschapswaarden;
- bij ingrijpende ontgrondingen: compensatie voor teruggang in leefkwaliteit in de (naaste) omgeving;

Ten aanzien van niet meer in exploitatie zijnde zandwinplassen heeft de provincie een verkenning gestart naar de mogelijkheden om de natuurwaarde ervan te vergroten; dit eventueel in combinatie met het ontwikkelen van nieuwe functies van deze plassen.

Water

Bij het ontwikkelen van multifunctionele ontgrondingen dient rekening te worden met de mogelijkheden van het watersysteem en dient te worden aangesloten bij de natuurlijke kwaliteiten van de omgeving. De inrichting dient zodanig te zijn, dat water langer wordt vastgehouden en dat, waar dat niet kan, berging plaatsvindt. Waar nodig zullen compenserende maatregelen getroffen moeten worden om dat te bewerkstelligen.

Diepe zandwinplassen hebben nu veelal een beperkte functionaliteit: de natuurwaarde is vaak niet groot en ze hebben zelden een duidelijke functie. Het verondiepen van deze plassen biedt mogelijkheden om de functionaliteit te vergroten. Op de markt is soms sprake van een overschot aan niet-vermarktbare grond. De milieuhygiënische en ecologische kwaliteit van het toe te passen verondiepingsmateriaal vormt de belangrijkste risicofactor. Dit betekent, dat van geval tot geval een afweging moet worden gemaakt. In paragraaf 2.3 is daarvoor een toetsingskader opgenomen.

Duurzaam Bouwgrondstoffenbeheer

Zuinig gebruik van primaire en secundaire bouwgrondstoffen is een belangrijk uitgangspunt van de provincie. Dit leidt tot de volgende beleidslijnen:

- bijdragen aan landelijk onderzoeksprogramma naar alternatieven primaire bouwgrondstoffen;
- het bijdragen aan het Regionale Duboconsulentschap ten behoeve van duurzaam bouwgrondstoffenbeheer;
- verkenning naar verbeterde afstemming vraag en aanbod van baggerspecie en (licht verontreinigde) grond;
- in de ruimtelijke planvorming rekening houden met de voorkomens van schaarse oppervlaktedelfstoffen;
- de provincie zal bij aanleg en onderhoud van provinciale infrastructuur voor minimaal 20% gebruik maken van secundaire bouwgrondstoffen. Tevens streeft zij na, dat minimaal 80% van de vrijkomende materialen wordt hergebruikt.

Provinciale beleidsuitvoering

Overgangsbeleid multifunctionele ontgroningen

Er lopen een aantal projecten gericht op uitbreiding van bestaande locaties dan wel ontwikkeling van nieuwe locaties binnen de winzones in het streekplan. Het provinciale beleid is, dat deze ontgrondingsprojecten voortaan, waar mogelijk en inpasbaar, een multifunctioneel karakter moeten krijgen. Voor nieuw te ontwikkelen ontgrondingsprojecten binnen op de streekplankaart aan te geven nieuwe winzones geldt, dat deze zonder meer een multifunctioneel karakter dienen te krijgen. Om de ontwikkeling naar multifunctionele ontgroningen een realistisch tijdspectief te plaatsen hanteert de provincie tot en met 2008 een overgangsbeleid.

Daarbij gaat zij uit van de volgende indeling in categorieën (peildatum: datum vaststelling beleidskader):

I-A Binnen bestaande winzones; uitbreiding bestaande ontgroning en een lopende vergunningenprocedure

In dit geval behoeft de ontgroning niet multifunctioneel te worden ingericht. Dit is van toepassing op de locaties Oude Vaart (Hardenberg) en Eesveensche Hooilanden (Steenwijkerland). Voor de laatste locatie is een multifunctionele invulling ontwikkeld: een uitbreiding van de bestaande zandwinning wordt gecombineerd met de aanleg van een bedrijventerrein, woningbouw, golfte rrein en horecavoorziening.

I-B Binnen bestaande winzones; uitbreiding bestaande ontgroning en geen lopende vergunningenprocedure

In dit geval dient –uitgaande van de bestaande locatie- zo veel mogelijk een multifunctionele inrichting te worden nagestreefd. De betreffende locaties zijn De Dooze (Hardenberg) en De Domelaar (Hof van Twente).

I-C Binnen bestaande winzones; geen bestaande ontgroning

Bij deze categorie is nog geen sprake van zandwinning binnen de winzone. In dit geval dient –uitgaande van de bestaande locatie- in beginsel een multifunctionele inrichting te worden nagestreefd. Dit geldt voor de winzones Oosterweilanden (Twenterand) en Polder Mastenbroek (Zwartewaterland/Zwolle).

II Nieuwe winzones

In dit geval is het beleid betreffende multifunctionaliteit van grote ontgroningen volledig van toepassing

Instrumentarium

Voorzien wordt de opstelling van een leidraad van Gedeputeerde Staten, gericht op een doeltreffender en doelmatiger vooroverleg en uitvoering van de wettelijk voorgeschreven vergunningsprocedure, welke leidt tot een optimale balans tussen beleidsuitvoering en particulier initiatief.

Voorts zullen Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten een voorstel (wijziging geldende heffingsverordening) voorleggen ter invoering van de verbrede bestemmingsheffing ontgroningen ten behoeve van compenserende maatregelen. Dit ter vergroting van het draagvlak in de omgeving van grote, ingrijpende, multifunctionele, ontgrondingsprojecten. Bij de bepaling van wenselijke compenserende maatregelen en bij de uitvoering ervan kan de gemeente een belangrijke rol krijgen. Hierbij denkt de provincie uiteraard gebiedsgericht tevens aan een zoveel mogelijk gecombineerde inzet van (provinciale) gelden, bij voorbeeld in het kader van reconstructie-projecten in het landelijk gebied. Gelet op eerdergenoemde nut en noodzaakdiscussie over de ontgrondingswet zal dit statenvoorstel op de uitkomst hiervan worden afgestemd.

Waar mogelijk en gewenst wil de provincie dereguleren. In 2005 wil zij daarom bezien of en in hoeverre een verruiming van vrijstellingsmogelijkheden en van de toepassingsmogelijkheden van de korte procedure in de Ontgrondingsverordening Overijssel 1997 kan worden opgenomen. Dit zou kunnen betekenen, dat meer kleinere ontgroningen dan tot toe worden vrijgesteld van de vergunningplicht of onder een lichtere procedure komen te vallen. Hierbij speelt vooral de overweging een rol, dat bepaalde (kleine) ontgroningen geen belangenafweging (meer) behoeven, of dat belangenafweging via een andere wet afdoende mogelijk is, of dat althans met een lichtere vergunningenprocedure kan worden volstaan.

Beleidsafstemming

In de uitvoering van het beleid wordt een grotere rol toegekend aan het bedrijfsleven in de rol van initiatiefnemer (vrije marktwerking). In de komende jaren is het van belang, dat de provincies en het rijk de in gang gezette beleidswijziging naar een grotere marktwerking goed coördineren. De schaal van de markt voor bouwgrondstoffen wordt groter. Dit betekent, dat bouwgrondstoffen van grotere afstanden worden aangevoerd. Uitgangspunt voor de provincie is dat zij de markt niet wil reguleren. Wel acht zij het noodzakelijk, dat er overleg wordt gevoerd om te voorkomen, dat multifunctionele ontgroningen ter voorziening in de algemene bouwgrondstoffenmarkt op korte afstand van elkaar aan weerszijden van een grens worden ontwikkeld. Dit kan immers verspilling van kostbare ruimte, grondstoffen en energie betekenen.

Met betrekking tot de afstemming inzake ontgroningen aan weerszijden van de grens hebben Gedeputeerde Staten het initiatief genomen voor overleg met de Duitse overheid. Dit heeft ertoe geleid, dat binnen de subcommissie Noord van de Nederlands-Duitse Commissie voor de Ruimtelijke Ordening knelpunten worden geïnventariseerd.

VERGELIJKING BESTAAND EN NIEUW BELEID (SAMENVATTING)

Bestaand beleid (tot heden)	Nieuw beleid met ingang van 2009 (en het tot en met 2008 geldende overgangsbeleid voor winlocaties)
Het rijk en de provincies komen taakstellingen overeen voor het winbaar maken van de bouwgrondstof beton- en metselzand. Voor de periode 1999 t/m 2008 heeft Overijssel een taakstelling om door vergunningverlening 12 miljoen ton beton- en metselzand winbaar te maken. De provincie bepaalt op grond van eigen onderzoek en in overleg met de regio locaties voor gebundelde winningen. Deze locaties worden als winzone oppervlaktedelfstoffen in het streekplan opgenomen. De provincie voert een bundelingsbeleid: de Overijsselse bouwgrondstoffenvoorziening wordt veiliggesteld door een netwerk van gebundelde (centrale) winningen; deze zijn of primair gericht op de winning van beton- en metselzand of kalkzandsteen, of primair op de winning van ophoogzand. Verder zijn er enkele gebundelde winningen, waar uitsluitend ophoogzand of klei wordt gewonnen. Binnen winzones kunnen bedrijven een ontgroningen-project ontwikkelen, waarbij inrichting en beheer na ontgroning zijn vastgelegd.	Geen nieuwe taakstellingen meer voor de periode na 2008; de bouwgrondstoffenvoorziening is een af te wegen belang naast andere belangen. Geen beleidswijziging
De ontwikkeling van grote ontgroningenprojecten door initiatiefnemer geschiedt onder nauwe begeleiding van de provincie. - In zone III en IV van het streekplan worden gebundelde winningen niet toegestaan; - voor het gebied van de stuwwal Westerhaar-Kloosterhaar geldt een afbouwbeleid: geen nieuwe gebundelde winningen. De provincie bevordert de vorming van consortia van zandwinbedrijven bij de exploitatie van gebundelde winningen. Op deze wijze kan met een beperkter aantal gebundelde winningen worden volstaan.	De provincie gaat uit van ontwikkelingsplanologie: - het centraal stellen van initiatieven van bedrijven en maatschappelijke organisaties; - het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. Geen beleidswijziging: bij de bepaling of een locatie wordt opgenomen in het streekplan, weegt de provincie tevens af of deze past in het netwerk van (multifunctionele) ontgroningen, waar bouwgrondstoffen worden gewonnen. - Overgangsbeleid tot en met 2008: reeds in ontwikkeling zijnde ontgroningenprojecten dienen waar mogelijk (alsnog) een multifunctioneel karakter te krijgen; - Vanaf 2009: alleen projecten met een multifunctioneel karakter worden toegestaan. De provincie begeleidt alleen op afstand (beleidskader). De provincie toetst of het multifunctionele ontgroningenproject past binnen het geformuleerde beleid. Voor een heldere procesgang stelt zij een leidraad vast. - Na 2008: in de zones III en IV van het streekplan worden in deze gebieden <u>passende</u> multifunctionele ontgroningen niet uitgesloten; - Voor het gebied Westerhaar-Kloosterhaar blijft een afbouwbeleid gelde.
De exploitatie van zandwinningen is uitsluitend een zaak van de betrokken vergunninghouder, m.a.w. het is aan het betrokken bedrijfsleven de markt te voorzien met bouwgrondstoffen. Buiten deze winzones voert de provincie een terughoudend vergunningenbeleid: ontgroningen worden in principe alleen toegestaan indien de functionaliteit ervan is aangetoond. Voor diepe winningen geldt een stringent veiligheidsbeleid met betrekking tot stabiliteit van taluds.	De provincie acht een veilige en doelmatige uitvoering (exploitatie) van multifunctionele ontgroningenprojecten gewenst. Consortiumvorming op vrijwillige basis van complementaire partijen (waaronder zandwinbedrijven) draagt hieraan bij en wordt gestimuleerd. Geen beleidswijziging <i>Geen beleidswijziging</i> <i>Geen beleidswijziging</i>